

Psykologi, profesjon og utviklingstrekk

Årsregnskap

Bjørnar Olsen
Sjefredaktør

Ser vi på 2018-årgangen av Psykologtidsskriftet, finner vi også linjer som peker inn i 2019. Som psykologrollen og tjenesteutvikling, men også psykologifagets kunnskapsgrunnlag.

Går vi til Elte-saken, ser vi at den alt legger sterke føringer for hvilke kvalifikasjoner norske myndigheter forventer av psykologer her til lands – og da er det de kliniske kvalifikasjonene som er de primære. Samtidig speiler Elte-saken en debatt som ledet opp til Psykologforeningens landsmøte i 2010. Under tittelen «Profesjon i endring» ble det i våre spalter diskutert hvordan foreningen og profesjonen skulle forholde seg til de andre aktørene som forvalter psykologifaget, men ikke får kalle seg psykolog. På årets lederkonferanse signaliserte president Tor Levin Hofgaard at profesjon i endring igjen vil stå på dagsorden inn mot landsmøtet 2019.

Psykologrollen påvirkes også ved at psykologene går inn på nye arenaer, som i kommunen. Men ikke bare påvirkes profesjonsutformingen når den aksler nye oppgaver; den påvirkes også av at andre aktører trer inn på psykologenes felt. Både brannvesen, tannleger og veterinærer ble i våre spalter omtalt som førstelinjetjenesten i psykisk helsevern, mens myndighetene ønsker tverrfaglige helseteam i kommunene. Dette gir en psykologrolle der samarbeid og team står sentralt. Og med pasientens helsetjeneste vil brukere være viktige i dette samarbeidet, da også som en demokratisk korreks til profesjonenes makt.

Samlet gir dette et inntrykk av et fag og en profesjon i bevegelse

Profesjonens makt korrigeres også gjennom myndighetenes styring. Spenningen mellom klinisk skjønn og offentlig styring går igjen i flere av våre saker i 2018. Vi ser den i den nylige utrulling av pakkeforløpene i psykisk helsevern og rus. Mens Tormod Stangeland og kolleger i denne utgaven uttrykker bekymring for de kliniske følgene av Helsetilsynets tilsynsrapport etter at en tenåring tok livet sitt mens hun var til behandling på en sykehuspost (se side 1142).

Mer subtilt tilstedeværende i våre spalter har neste års kommunevalg vært. Tradisjonelt har ikke psykisk helse og rus vært del av lokalpolitikken på samme vis som i rikspolitikken. Men når kommunene får et stadig økt ansvar for oppgaver også innenfor psykisk helse og rus, er det gjennom kommunens realpolitikk – tenk bevilgninger, nyansettelser og omorganiseringer – tjenestetilbudet vil formes. Det betyr at kommunepolitikken vil virke direkte inn på borgernes tjenestetilbud og mange psykologers arbeidsdag. Det gjør det vel verdt å engasjere seg i – og dekke – det som skjer i den enkelte kommune.

Langt fra alt handler om profesjonsrolle, tjenesteutvikling og politikk. Mye handler også om psykologifagets grunnlag. I denne utgaven reiser Henrik Berg en debatt om det etiske grunnlaget for prinsipperklæringen om evidensbasert praksis, det dokumentet som trolig i størst grad strukturerer den kliniske delen av psykologifaget. I kjølvannet av våre to temanummer om psykoanalysen i dag skrev Sigmund Karterud i novemberutgaven at psykoanalysen ikke minst er omstridt på grunn av sitt problematiske forhold til empiri i vanlig akademisk forstand. I denne utgaven svarer Siri Gullestad på kritikken, blant annet ved å spørre hva som skal gjelde som empiri.

Samlet gir dette et inntrykk av et fag og en profesjon i bevegelse. Det gjør det vel verdt å følge med på, og involvere seg i, faget også neste år.

PS! 2018 har også vært et år da vi har jobbet med å utvikle Psykologtidsskriftets nye digitale plattform. Samtidig som du mottar denne utgaven av Psykologtidsskriftet på papir, gjennomgår våre nettsider en kraftig oppgradering. Den blir lettere å navigere i, og langt mer lesbar på ulike digitale plattformer. Vi vil også publisere saker på nett mellom våre ordinære, månedlige utgaver. Gå til psykologtidsskriftet.no og sjekk ut selv. Finner du ting som bør rettes eller endres, send oss gjerne en tilbakemelding. God lesning – både på papir og nett!